

2021/0171(COD)

31.1.2022

*****I**

RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv
tarbijakrediidi kohta
(COM(2021)0347 – C9-0244/2021 – 2021/0171(COD))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Kateřina Konečná

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga **■** või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	63
LISA: RAPORTÖÖRILE TEAVET ANDNUD ÜKSUSTE JA ISIKUTE LOETELU	66

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv tarbijakrediidi kohta

(COM(2021)0347 – C9-0244/2021 – 2021/0171(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2021)0347),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0244/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 21. oktoobri 2021. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A9-0000/2022),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 15**

Komisjoni ettepanek

(15) Et parandada tarbijakaitset on mitu liikmesriiki kohaldanud

Muudatusettepanek

(15) Et parandada tarbijakaitset on mitu liikmesriiki kohaldanud

¹ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

direktiivi 2008/48/EÜ valdkondade suhtes, mis ei kuulu selle kohaldamisalasse. Õigupoolest võivad mitu selle direktiivi kohaldamisalast välja jäävat krediidilepingut olla tarbijatele kahjulikud, sealhulgas lühiajalised suure kulukusega laenud, mille summa on enamasti väiksem kui direktiiviga 2008/48/EÜ ette nähtud miinimumkünnis 200 eurot. Võttes arvesse seda asjaolu ning eesmärki tagada kõrgetasemeline tarbijakaitse ja edendada piiriülese tarbijakrediidituru arengut, peaks käesoleva direktiivi kohaldamisala hõlmama teatavaid lepinguid, mis jäeti direktiivi 2008/48/EÜ kohaldamisalast välja, näiteks tarbijakrediidilepingud, mille summa on väiksem kui 200 eurot. Samamoodi peaks direktiivi kohaldamisala hõlmama muid tooteid, mis võivad nende suure kulukuse või maksete tasumata jätmise korral nõutavate suurte tasude tõttu olla kahjulikud, et tagada parem läbipaistvus ja tarbijakaitse ning tugevdada seeläbi tarbijate usaldust. Sellest tulenevalt ei tohiks käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta liisingulepinguid, arvelduskrediidi vormis krediidilepinguid, mille puhul kuulub krediit tagastamisele ühe kuu jooksul, krediidilepinguid, mille puhul krediiti antakse ilma intressita ega nõuta muude tasude maksmist (sh „osta nüüd, maksa hiljem“ makselahendused, st uued digitaalsed finantsvahendid, millega tarbijad saavad teha ostu ja maksta summa tagasi teatava aja jooksul), ega krediidilepinguid, mille kohaselt tuleb krediit tagasi maksta kolme kuu jooksul ning mille puhul tuleb maksta kõigest tähtsusetuid tasusid. Peale selle peaks käesoleva direktiivi kohaldamisala hõlmama kõiki krediidilepinguid summas kuni 100 000 eurot. Käesoleva direktiiviga tuleks tõsta krediidilepingute summa ülempiiri, et võtta arvesse indekseerimist vastavalt inflatsiooni mõjule alates 2008. aastast ja eelolevatel aastatel.

direktiivi 2008/48/EÜ valdkondade suhtes, mis ei kuulu selle kohaldamisalasse. Õigupoolest võivad mitu selle direktiivi kohaldamisalast välja jäävat krediidilepingut olla tarbijatele kahjulikud, sealhulgas lühiajalised suure kulukusega laenud, mille summa on enamasti väiksem kui direktiiviga 2008/48/EÜ ette nähtud miinimumkünnis 200 eurot. Võttes arvesse seda asjaolu ning eesmärki tagada kõrgetasemeline tarbijakaitse ja edendada piiriülese tarbijakrediidituru arengut, peaks käesoleva direktiivi kohaldamisala hõlmama teatavaid lepinguid, mis jäeti direktiivi 2008/48/EÜ kohaldamisalast välja, näiteks tarbijakrediidilepingud, mille summa on väiksem kui 200 eurot. Samamoodi peaks direktiivi kohaldamisala hõlmama muid tooteid, mis võivad nende suure kulukuse või maksete tasumata jätmise korral nõutavate suurte tasude tõttu olla kahjulikud, et tagada parem läbipaistvus ja tarbijakaitse ning tugevdada seeläbi tarbijate usaldust. Sellest tulenevalt ei tohiks käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta **rendi- ja liisingulepinguid (koos väljaostuvõimalusega või ilma selleta)**, arvelduskrediidi vormis krediidilepinguid, mille puhul kuulub krediit tagastamisele ühe kuu jooksul, krediidilepinguid, mille puhul krediiti antakse ilma intressita ega nõuta muude tasude maksmist (sh „osta nüüd, maksa hiljem“ makselahendused, st uued digitaalsed finantsvahendid, millega tarbijad saavad teha ostu ja maksta summa tagasi teatava aja jooksul), ega krediidilepinguid, mille kohaselt tuleb krediit tagasi maksta kolme kuu jooksul ning mille puhul tuleb maksta kõigest tähtsusetuid tasusid. Peale selle peaks käesoleva direktiivi kohaldamisala hõlmama kõiki krediidilepinguid summas kuni 100 000 eurot. Käesoleva direktiiviga tuleks tõsta krediidilepingute summa ülempiiri, et võtta arvesse indekseerimist vastavalt inflatsiooni mõjule alates 2008. aastast ja eelolevatel aastatel.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15a) Keskkonnasäästliku tarbijakrediidi pakkumine on praegu kogu liidus piiratud. Et edendada selliste roheliste projektide arendamist nagu elektrisõidukite ostmine või hoonete energiatõhus renoveerimine, peaksid krediidiandjad pakkuma oma portfelli osana taskukohaseid rohelisi tarbijakrediiditooteid ja töötama välja vastavad poliitikameetmed. Euroopa Pangandusjärelevalve peaks sel eesmärgil koos sektori sidusrühmade ja tarbijate esindajatega välja töötama rea standarditud keskkonnasäästlikke tarbijakrediiditooteid.

Or. en

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada krediidilepingute suhtes, mis sõlmitakse tarbijate vahel, kes võtavad laenu ja investeerivad ühisrahastusplatvormide kaudu, kui platvorm ei tegutse krediidiandja või -vahendajana, vaid hõlbustab krediidi andmist krediidiandjana tegutsevate tarbijate ja projektiomanikena tegutsevate tarbijate vahel („vastastikune laenuandmine“). Komisjon peaks kiiresti

hindama, kas reguleerimine on vajalik, et tagada seoses sellise vastastikuse laenuandmisega tarbijate piisav kaitse.

Or. en

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Selleks et tarbijad saaksid teha otsused kõiki asjaolusid arvesse võttes, peaksid nad vähemalt üks päev enne krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimist saama *asjakohase teabe*, sealhulgas teabe krediiditingimuste, krediidikulukuse ja oma kohustuste kohta, samuti piisavad selgitused nende küsimuste kohta, et seda teavet sobival ajal ja viisil kaalutleda. Nende normide kohaldamine ei tohiks piirata nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ²⁹ kohaldamist.

²⁹ Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

Muudatusettepanek

(30) Selleks et tarbijad saaksid teha otsused kõiki asjaolusid arvesse võttes, peaksid nad vähemalt üks päev enne krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimist saama *süsteemiliselt asjakohast teavet*, sealhulgas teabe krediiditingimuste, krediidikulukuse ja oma kohustuste kohta, samuti piisavad selgitused nende küsimuste kohta, et seda teavet sobival ajal ja viisil kaalutleda. Nende normide kohaldamine ei tohiks piirata nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ²⁹ kohaldamist.

²⁹ Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

Or. en

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Lepingueelne teave tuleks esitada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo

Muudatusettepanek

(31) Lepingueelne teave tuleks esitada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo

teabelehel. Selleks et aidata tarbijatel pakkumistest aru saada ja neid võrrelda, tuleks **lisaks Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehele** esitada **Euroopa tarbijakrediidi standardinfo ülevaateleht, mis sisaldab kokkuvõtet krediidi põhielementidest ja võimaldab tarbijal saada lühiülevaate** kogu **olulisest teabest, seda ka** mobiiltelefoni ekraanil. Teave peaks olema selgelt loetav ja kohandatud teatavate andmekandjate, näiteks mobiiltelefonide ekraanide tehnilistele piirangutele. See tuleks esitada nõuetekohasel ja sobival viisil eri kanalites, et teave oleks võrdsetel alustel ja kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/882³⁰ kättesaadav kõigile tarbijatele.

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

teabelehel. Selleks et aidata tarbijatel pakkumistest aru saada ja neid võrrelda, tuleks **krediidi põhielemendid** esitada **silmatorkavalt selle teabelehe alguses, mille kaudu tarbijad peaksid vaatama läbi** kogu **olulise teabe, isegi** mobiiltelefoni ekraanil. Teave peaks olema selgelt loetav ja kohandatud teatavate andmekandjate, näiteks mobiiltelefonide ekraanide tehnilistele piirangutele. See tuleks esitada nõuetekohasel ja sobival viisil eri kanalites, et teave oleks võrdsetel alustel ja kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/882³⁰ kättesaadav kõigile tarbijatele. **Selleks tuleks teabe vorm ja esitusviis liidu tasandil standardida regulatiivsete tehniliste standardite rakendamise kaudu.**

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

Or. en

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Pakkumiste võimalikult täieliku läbipaistvuse ja võrreldavuse tagamiseks peaks lepingueelne teave sisaldama eelkõige krediidikulukuse aastamäära, mis määratakse kõikjal liidus kindlaks samal viisil. Kuna krediidikulukuse aastamäära saab sellel etapil esitada vaid näitena, peaks tegemist olema tüüpilise näitega. Seetõttu tuleks näites kasutada kaalutava krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse liigile iseloomulikku keskmist krediidi kestust ja kogusummat

Muudatusettepanek

(32) Pakkumiste võimalikult täieliku läbipaistvuse ja võrreldavuse tagamiseks peaks lepingueelne teave sisaldama eelkõige krediidikulukuse aastamäära, mis määratakse kõikjal liidus kindlaks samal viisil. Kuna krediidikulukuse aastamäära saab sellel etapil esitada vaid näitena, peaks tegemist olema tüüpilise näitega. Seetõttu tuleks näites kasutada kaalutava krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse liigile iseloomulikku keskmist krediidi kestust ja kogusummat

ning arvestada ka selle krediidiga soetatavaid kaupu, juhul kui see on asjakohane. Tüüpilise näite kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta ka teatavat tüüpi krediidilepingute või ühisrahastuse laenuandmise teenuste esinemise sagedust konkreetsel turul. Seoses laenuintressi, osamaksete sageduse ja intresside kapitaliseerimisega peaksid krediidiandjad kasutama asjaomase tarbijakrediidi arvutamiseks oma tavapärast meetodit. ***Kui lepingueelne teave esitatakse vähem kui üks päev enne, kui krediidileping või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise leping muutub tarbija suhtes siduvaks***, peaks krediidiandja ning vajaduse korral krediidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijatele ühe päeva jooksul pärast lepingu sõlmimist meelde tuletama võimalust lepingust taganeda.

ning arvestada ka selle krediidiga soetatavaid kaupu, juhul kui see on asjakohane. Tüüpilise näite kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta ka teatavat tüüpi krediidilepingute või ühisrahastuse laenuandmise teenuste esinemise sagedust konkreetsel turul. Seoses laenuintressi, osamaksete sageduse ja intresside kapitaliseerimisega peaksid krediidiandjad kasutama asjaomase tarbijakrediidi arvutamiseks oma tavapärast meetodit. ***Kõigil juhtudel ja selleks, et tagada taganemisõiguse tegelik tõhusus***, peaks krediidiandja ning vajaduse korral krediidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijatele ühe päeva jooksul pärast lepingu sõlmimist meelde tuletama võimalust lepingust taganeda.

Or. en

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 40

Komisjoni ettepanek

(40) Nagu on rõhutatud komisjoni ettepanekus määruse kohta, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt),³¹ on tehisintellektisüsteeme lihtne mitmesugustes majanduse ja ühiskonna sektorites kasutusele võtta, sh piiriüleselt, ning need võivad levida kogu liidus. Seda arvesse võttes peaks krediidiandjatel, krediidivahendajatel ja ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajatel olema õigus kohandada hinnapakumist konkreetsete tarbijate või konkreetsete tarbijakategooriate vajadustele, tuginedes

Muudatusettepanek

(40) Nagu on rõhutatud komisjoni ettepanekus määruse kohta, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt),³¹ on tehisintellektisüsteeme lihtne mitmesugustes majanduse ja ühiskonna sektorites kasutusele võtta, sh piiriüleselt, ning need võivad levida kogu liidus. Seda arvesse võttes peaks krediidiandjatel, krediidivahendajatel ja ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajatel olema õigus kohandada hinnapakumist konkreetsete tarbijate või konkreetsete tarbijakategooriate vajadustele, tuginedes

automatiseeritud otsuste tegemisele **ja tarbijate käitumise profiilianalüüsile, mis võimaldab neil hinnata** tarbija **ostujõudu**. Tarbijaid tuleks **seepärast** selgelt teavitada, kui neile esitletud hinda on andmete automatiseeritud töötlemise alusel isikupõhiselt kohandatud, et nad saaksid ostuotsuse tegemisel võimalikke riske arvesse võtta.

³¹ COM/2021/206 final.

automatiseeritud otsuste tegemisele **konkreetsel tingimustel ja** tarbija **nõusolekul**. Tarbijaid tuleks selgelt teavitada, kui neile esitletud hinda on andmete automatiseeritud töötlemise alusel isikupõhiselt kohandatud, et nad saaksid ostuotsuse tegemisel võimalikke riske arvesse võtta.

³¹ COM/2021/206 final.

Or. en

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 40 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(40a) Krediidipakkumised ei tohiks põhineda muudel isikuandmetel kui andmed, mis on seotud sellega, et hinnatakse tarbijate võimet krediit tagasi maksta, ja andmed, mis on asjakohased tarbija krediitvõimelisuse hindamiseks. Tarbijatele tarbijakrediititoodete müümisel tuleks keelata individuaalsel hinnatundlikkusel põhinevad diskrimineerivad hindade optimeerimise tavad. Krediidipakkumised ei tohiks põhineda käitumuslikel andmetel, need peaksid olema objektiivsed ja tarbijatele tuleks anda võimalus pakkumisi tulemuslikult võrrelda asjakohase lepingueelse teabe ning eelnevalt kindlaks määratud ja arusaadavate kriteeriumide alusel.

Or. en

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 42

Komisjoni ettepanek

(42) Kõrvalteenustest tuleks teavitada selgel ja läbipaistval viisil. Peale selle ei tohiks olla võimalik eeldada tarbija nõusolekut **selliste** kõrvalteenustega, vaid nõusolek tuleks anda selge nõusolekut väljendava tegevusega, millega tarbija teeb vabatahtliku, konkreetse, teadliku ja ühemõttelise tahteavalduse. Seda arvestades ei tohiks vaikimist, eelnevalt märgistatud lahtreid ega tegevusetust pidada nõusolekuks.

Muudatusettepanek

(42) Kõrvalteenustest tuleks teavitada selgel ja läbipaistval viisil. Peale selle ei tohiks olla võimalik eeldada tarbija nõusolekut **tarbijakrediitoodete või** kõrvalteenustega, vaid nõusolek tuleks anda selge nõusolekut väljendava tegevusega, millega tarbija teeb vabatahtliku, konkreetse, teadliku ja ühemõttelise tahteavalduse. Seda arvestades ei tohiks vaikimist, eelnevalt märgistatud lahtreid ega tegevusetust pidada nõusolekuks.

Or. en

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 43

Komisjoni ettepanek

(43) Nõustamine isikupärastatud soovitusel on tegevus (edaspidi „nõustamisteenused“), mis võib olla ühendatud krediidi andmise või vahendamise muude aspektidega. Seepärast tuleks tarbijaid teavitada sellest, mida sellised nõustamisteenused hõlmavad ning kas neid osutatakse või on võimalik osutada, et tarbijad mõistaksid, mida neile osutatavad teenused endast kujutavad. Pidades silmas tähtsust, mida tarbijad omistavad mõistete „nõu“, „nõustamine“ ja „nõustajad“ kasutamisele, peaks liikmesriikidel olema võimalik keelata nende või sarnaste mõistete kasutamine, kui nõustamisteenuseid osutavad tarbijatele krediidiandjad, kredidivahendajad või ühisrahastuse laenuandmise teenuse

Muudatusettepanek

(43) Nõustamine isikupärastatud soovitusel on tegevus (edaspidi „nõustamisteenused“), mis võib olla ühendatud krediidi andmise või vahendamise muude aspektidega. Seepärast tuleks tarbijaid teavitada sellest, mida sellised nõustamisteenused hõlmavad ning kas neid osutatakse või on võimalik osutada, et tarbijad mõistaksid, mida neile osutatavad teenused endast kujutavad. Pidades silmas tähtsust, mida tarbijad omistavad mõistete „nõu“, „nõustamine“ ja „nõustajad“ kasutamisele, peaks liikmesriikidel olema võimalik keelata nende või sarnaste mõistete kasutamine, kui nõustamisteenuseid osutavad tarbijatele krediidiandjad, kredidivahendajad või ühisrahastuse laenuandmise teenuse

osutajad. Samuti on asjakohane tagada, et liikmesriigid kehtestavad kaitsemeetmed juhtudeks, kui nõustamist kirjeldatakse sõltumatu teenusena, tagamaks, et asjaomaste kaalutavate toodete valik ja tasustamiskord vastab tarbija ootustele sellise nõustamise suhtes. Nõustamisteenuseid osutades peaks krediidiandja, krediidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja esitama teabe selle kohta, kas soovitus põhineb ainult tema enda tootevalikul või suurel hulgal turul pakutavatel toodetel, nii et tarbija saaks aru, mille alusel talle soovitus tehakse. Peale selle peaks krediidiandja, krediidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja teatavaks tegema tasu, mida tarbija nõustamisteenuste eest maksma peab, või selle arvutamise meetodi, kui teabe esitamise ajal ei ole seda summat võimalik kindlaks määrata.

osutajad. Samuti on asjakohane tagada, et liikmesriigid kehtestavad kaitsemeetmed juhtudeks, kui nõustamist kirjeldatakse sõltumatu teenusena, tagamaks, et asjaomaste kaalutavate toodete valik ja tasustamiskord **on tarbijale teada ja** vastab tarbija ootustele sellise nõustamise suhtes. Nõustamisteenuseid osutades peaks krediidiandja, krediidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja esitama teabe selle kohta, kas soovitus põhineb ainult tema enda tootevalikul või suurel hulgal turul pakutavatel toodetel, nii et tarbija saaks aru, mille alusel talle soovitus tehakse. Peale selle peaks krediidiandja, krediidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja teatavaks tegema tasu, mida tarbija nõustamisteenuste eest maksma peab, või selle arvutamise meetodi, kui teabe esitamise ajal ei ole seda summat võimalik kindlaks määrata.

Or. en

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 48

Komisjoni ettepanek

(48) Ettepanekus määruse kohta, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt), on sätestatud, et tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse füüsilistele isikutele krediidihinnangu andmiseks või nende krediidivõimelisuse hindamiseks, tuleks liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, sest nendega otsustatakse nende inimeste juurdepääs finantsvahenditele või olulistele teenustele, nagu kinnisvara, elekter ja telekommunikatsiooniteenused. Seda riski arvestades **peaks tarbijal juhul**, kui krediidivõimelisuse hindamine hõlmab

Muudatusettepanek

(48) Ettepanekus määruse kohta, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt), on sätestatud, et tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse füüsilistele isikutele krediidihinnangu andmiseks või nende krediidivõimelisuse hindamiseks, tuleks liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, sest nendega otsustatakse nende inimeste juurdepääs finantsvahenditele või olulistele teenustele, nagu kinnisvara, elekter ja telekommunikatsiooniteenused. Seda riski arvestades **tuleks alati**, kui krediidivõimelisuse hindamine hõlmab

andmete automatiseeritud töötlemist, olema õigus isiklikule kontaktile krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajatega. Samuti peaks tarbijal olema õigus saada sisulisi selgitusi tehtud hinnangu ning selle kohta, kuidas asjaomane andmete automatiseeritud töötlemine toimib, sealhulgas protsessi põhimuutujad, kasutatav loogika ja kaasnevad riskid, ning õigus väljendada oma seisukohta ning vaidlustada krediidivõimelisuse hinnang ja otsus.

andmete automatiseeritud töötlemist, **tarbijat sellest teavitada ja tal peaks** olema õigus isiklikule kontaktile krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajatega. Samuti peaks tarbijal olema õigus saada sisulisi selgitusi tehtud hinnangu, **arvesse võetud andmekategooriate** ning selle kohta, kuidas asjaomane andmete automatiseeritud töötlemine toimib, sealhulgas protsessi põhimuutujad, kasutatav loogika ja kaasnevad riskid, ning õigus väljendada oma seisukohta ning vaidlustada krediidivõimelisuse hinnang ja otsus **pärast seda, kui ta on saanud nõuetekohaselt teavet järgitava menetluse kohta.**

Or. en

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 49

Komisjoni ettepanek

(49) Tarbija krediidivõimelisuse hindamiseks peaks krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja kasutama ka krediidiandmebaase. Õiguslike ja tegelike asjaolude tõttu võivad sellised päringud oma ulatuselt erineda. Selleks et vältida konkurentsimoonusi krediidiandjate või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajate vahel, peaks neil liikmesriigis, mis ei ole nende asukohariik, olema juurdepääs tarbijaid käsitlevatele era- või avalik-õiguslikele krediidiandmebaasidele samasugustel mittediskrimineerivatel tingimustel nagu selles liikmesriigis asutatud krediidiandjatel või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajatel. Liikmesriigid peaksid hõlbustama piiriülest juurdepääsu era- või avalik-õiguslikele andmebaasidele kooskõlas Euroopa

Muudatusettepanek

(49) Tarbija krediidivõimelisuse hindamiseks peaks krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja kasutama ka krediidiandmebaase. Õiguslike ja tegelike asjaolude tõttu võivad sellised päringud oma ulatuselt erineda. Selleks et vältida konkurentsimoonusi krediidiandjate või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajate vahel, peaks neil liikmesriigis, mis ei ole nende asukohariik, olema juurdepääs tarbijaid käsitlevatele era- või avalik-õiguslikele krediidiandmebaasidele samasugustel mittediskrimineerivatel tingimustel nagu selles liikmesriigis asutatud krediidiandjatel või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajatel. Liikmesriigid peaksid hõlbustama piiriülest juurdepääsu era- või avalik-õiguslikele andmebaasidele kooskõlas Euroopa

Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679³³. Selleks et tugevdada vastastikkuse põhimõtet, tuleks krediidiandmebaasides kooskõlas liidu ja siseriikliku õigusega säilitada teavet vähemalt tarbijate võlgnevuste kohta.

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679³³. Selleks et tugevdada vastastikkuse põhimõtet, tuleks krediidiandmebaasides kooskõlas liidu ja siseriikliku õigusega säilitada teavet vähemalt tarbijate võlgnevuste kohta.

Krediidiandmebaaside pakkujad ei tohiks koguda tarbijatelt muid isikuandmeid kui need andmed, mis on vajalikud tarbija krediitvõimelisuse hindamiseks. Riiklikud pädevad asutused peaksid nende kohustuste täitmist auditite kaudu korrapäraselt kontrollima.

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Or. en

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 49 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(49a) Krediidiandjad, ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajad ja kindlustusandjad ei tohiks vähktõbe põdenud inimeste haiguslugu arvesse võtta. Säte, millega tagatakse teatavatest haigustest paranenud inimestele võrdne juurdepääs krediidile, on juba olemas viies liikmesriigis: Prantsusmaa, Belgia, Luksemburg, Madalmaad ja Portugal. Sellised sätted tuleks kehtestada kõigis liikmesriikides ja neid tuleks laiendada ka kõrvalteenustele, sealhulgas kindlustuslepingutele. Kindlustuslepingutega tuleks vältida

piiravate tingimuste kehtestamist, kui olemasolevate terviseprobleemidega seotud konkreetsed nõuded on täidetud. Sellest tulenevalt tuleks käesoleva direktiivi rakendamisel kohaldada määruse (EL) 2016/679 artiklis 17 sätestatud õigust olla unustatud.

Or. en

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 50

Komisjoni ettepanek

(50) Kui krediiditaotlus lükatakse tagasi krediidiandmebaasist saadud teabe põhjal, peaks krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijat teavitama nii sellest asjaolust kui ka sellest, mis teavet tema kohta asjaomases andmebaasis säilitatakse.

Muudatusettepanek

(50) Kui krediiditaotlus lükatakse tagasi krediidiandmebaasist saadud teabe põhjal, peaks krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijat teavitama nii sellest asjaolust kui ka sellest, mis teavet tema kohta asjaomases andmebaasis säilitatakse.

Krediidiandmebaasides sisalduv teave peaks olema ajakohane ja täpne. Tarbijaid tuleks kõnealustesse andmebaasidesse uute andmete sisestamisest teavitada ning kehtestada tuleks tõhusad menetlused, et tarbijad saaksid krediidiandmebaaside sisu ja andmebaaside otsingute tulemused vaidlustada.

Or. en

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 51

Komisjoni ettepanek

(51) Käesoleva direktiiviga ei reguleerita krediidilepingute või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingute kehtivusega seonduvaid lepinguõiguse küsimusi. Seetõttu võivad liikmesriigid selles valdkonnas säilitada või kehtestada siseriiklikke norme, mis on kooskõlas liidu õigusega. Liikmesriigid võivad reguleerida krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimise pakkumistega seotud õiguskorda, eelkõige pakkumise tegemise aega **ja ajavahemikku, mille jooksul see on krediidiandjale või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajale siduv.** Kui selline pakkumine esitatakse samal ajal kui käesoleva direktiiviga ette nähtud lepingueelne teave, tuleks see esitada eraldi dokumendis, samamoodi nagu muu lisateave, mille krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijale esitada soovib. Selle eraldi dokumendi võib lisada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehele.

Muudatusettepanek

(51) Käesoleva direktiiviga ei reguleerita krediidilepingute või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingute kehtivusega seonduvaid lepinguõiguse küsimusi. Seetõttu võivad liikmesriigid selles valdkonnas säilitada või kehtestada siseriiklikke norme, mis on kooskõlas liidu õigusega. Liikmesriigid võivad reguleerida krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimise pakkumistega seotud õiguskorda, eelkõige pakkumise tegemise aega. Kui selline pakkumine esitatakse samal ajal kui käesoleva direktiiviga ette nähtud lepingueelne teave, tuleks see esitada eraldi dokumendis, samamoodi nagu muu lisateave, mille krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijale esitada soovib. Selle eraldi dokumendi võib lisada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehele.

Or. en

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 55

Komisjoni ettepanek

(55) Arvelduskonto jäägi märkimisväärse ületamise korral, mis vältab kauem kui üks kuu, peaks krediidiandja esitama tarbijale viivitamata teabe arvelduskonto jäägi ületamise kohta, sealhulgas asjaomane summa, laenuintress ning kohaldatavad trahvid, tasud või viivised. Arvelduskonto jäägi korduva ületamise korral peaks krediidiandja

Muudatusettepanek

(55) Arvelduskonto jäägi märkimisväärse ületamise korral, mis vältab kauem kui üks kuu, peaks krediidiandja esitama tarbijale viivitamata teabe arvelduskonto jäägi ületamise kohta, sealhulgas asjaomane summa, laenuintress ning kohaldatavad trahvid, tasud või viivised. Arvelduskonto jäägi korduva ületamise korral peaks krediidiandja

pakkuma tarbijale nõustamisteenuseid, kui need on kättesaadavad, et aidata tarbijal leida muid, vähem kulukaid lahendusi, või soovitada tarbijale võlanõustamisteenuseid.

pakkuma tarbijale **tasuta** nõustamisteenuseid, kui need on kättesaadavad, et aidata tarbijal leida muid, vähem kulukaid lahendusi, või soovitada tarbijale võlanõustamisteenuseid.

Or. en

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 56

Komisjoni ettepanek

(56) Tarbijatel peaks olema õigus ilma leppetrahvide ja põhjenduskohustuseta lepingust taganeda. **Taganemisõigust ei tohiks aga kasutada pahauskelt.**

Muudatusettepanek

(56) Tarbijatel peaks olema õigus ilma leppetrahvide ja põhjenduskohustuseta lepingust taganeda.

Or. en

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 70

Komisjoni ettepanek

(70) Arvestades, et täitemenetlusel on märkimisväärsed tagajärjed krediidiandjatele, tarbijatele ja potentsiaalselt ka finantsstabiilsusele, on asjakohane innustada krediidiandjaid tegelema esilekerkiva krediidiriskiga ennetavalt juba varajases etapis ning kehtestada vajalikud meetmed eesmärgiga tagada, et krediidiandjad **rakendavad enne täitemenetluse algatamist mõistlikku makseraskuste tõttu restruktureerimist** ja teevad mõistlikke jõupingutusi olukorra lahendamiseks muul viisil. Makseviivituse korral tuleks püüda leida lahendusi, mille puhul võetakse muude tegurite hulgas arvesse tarbija individuaalseid asjaolusid,

Muudatusettepanek

(70) Arvestades, et täitemenetlusel on märkimisväärsed tagajärjed krediidiandjatele, tarbijatele ja potentsiaalselt ka finantsstabiilsusele, on asjakohane innustada krediidiandjaid tegelema esilekerkiva krediidiriskiga ennetavalt juba varajases etapis ning kehtestada vajalikud meetmed eesmärgiga tagada, et krediidiandjad **käituvad mõistlikul viisil** ja teevad mõistlikke jõupingutusi olukorra lahendamiseks muul viisil **enne täitemenetluse algatamist või enne krediidi kolmandale isikule andmist**. Makseviivituse korral tuleks püüda leida lahendusi, mille puhul võetakse muude tegurite hulgas arvesse tarbija

tema huve ja õigusi, suutlikkust krediit tagasi maksta ning mõistlikke vajadusi elamiskulude katmiseks, ning piirata tarbija kulusid. Liikmesriigid ei tohiks takistada krediidilepingu pooltel sõnaselgelt kokku leppimast, et krediidi tagasimaksmiseks piisab seotud krediidilepinguga hõlmatud kauba või sellise kauba müügist saadava tulu üleandmisest krediidiandjale.

individuaalseid asjaolusid, tema huve ja õigusi, suutlikkust krediit tagasi maksta ning mõistlikke vajadusi elamiskulude katmiseks, ning piirata tarbija kulusid. Liikmesriigid ei tohiks takistada krediidilepingu pooltel sõnaselgelt kokku leppimast, et krediidi tagasimaksmiseks piisab seotud krediidilepinguga hõlmatud kauba või sellise kauba müügist saadava tulu üleandmisest krediidiandjale.

Or. en

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 82

Komisjoni ettepanek

(82) Selleks et suurendada läbipaistvust ja tarbijate kindlustunnet, võib pädev asutus avalikustada halduskaristuse, mis määratakse käesoleva direktiivi alusel võetud meetmete rikkumise eest, välja arvatud juhul, kui selline avalikustamine **ohustaks tõsiselt finantsturge või** tekitaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju.

Muudatusettepanek

(82) Selleks et suurendada läbipaistvust ja tarbijate kindlustunnet, võib pädev asutus avalikustada halduskaristuse, mis määratakse käesoleva direktiivi alusel võetud meetmete rikkumise eest, välja arvatud juhul, kui selline avalikustamine tekitaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju.

Or. en

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Artikleid 1, 2 ja 3, 5–10, 12–23, 26, 27 ja 28, 30–33, 37, 39–50 kohaldatakse ka selliste ühisrahastuse laenuandmise teenuste suhtes, mida ei osuta krediidiandja ega krediidivahendaja.

Muudatusettepanek

Artikleid 1, 2 ja 3, 5–10, 12–23, 26, 27 ja 28, 30–33, 37, 39–50 kohaldatakse ka selliste ühisrahastuse laenuandmise teenuste **ja sarnaste digiteenuste** suhtes, mida **võidakse tulevikus pakkuda, kui neid teenuseid** ei osuta krediidiandja ega

krediidivahendaja.

Or. en

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt j a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ja) krediidilepingud, mis sõlmitakse tarbijate vahel, kes võtavad laenu ja investeerivad määruse (EL) 2020/1503 artikli 2 lõike 1 punktis d määratletud ühisrahastusplatvormide kaudu, kui platvorm ei tegutse krediidiandja või -vahendajana, vaid hõlbustab krediidi andmist krediidiandjatena tegutsevate tarbijate ja projektiomanikena tegutsevate tarbijate vahel, nagu on määratletud kõnealuse määruse artikli 2 lõike 1 punktis h (vastastikune laenuandmine).

Or. en

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Krediidilepingute puhul, millega lubatakse arvelduskonto jäägi ületamist, kohaldatakse üksnes artikleid 1–3, 25 ja 41–50.

4. Krediidilepingute puhul, millega lubatakse arvelduskonto jäägi ületamist, kohaldatakse üksnes artikleid 1–3, 25, 35, 36, 39 ja 41–50.

Or. en

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 5

Komisjoni ettepanek

(5) „krediidi kogukulu tarbijale“ – kõik kulud, kaasa arvatud intress, lepingutasud, maksud ja mis tahes muud tasud, mida tarbija on kohustatud seoses krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenusega maksma **ja mis on krediidiandjale teada** krediidilepingute puhul või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajale ühisrahastuse laenuandmise teenuste puhul, välja arvatud notaritasud; krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenusega seotud kõrvalteenuste kulud arvatakse samuti tarbija krediidi kogukulu hulka, **kui leping seoses selliste kõrvalteenustega on krediidi saamiseks või krediidi reklaamitavatel tingimustel saamiseks samuti kohustuslik**;

Muudatusettepanek

(5) „krediidi kogukulu tarbijale“ – kõik kulud, kaasa arvatud intress, lepingutasud, maksud ja mis tahes muud tasud, mida tarbija on kohustatud seoses krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenusega maksma krediidilepingute puhul või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajale ühisrahastuse laenuandmise teenuste puhul, välja arvatud notaritasud; krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenusega seotud **samaaegselt müüdavate** kõrvalteenuste kulud arvatakse samuti tarbija krediidi kogukulu hulka;

Or. en

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 13

Komisjoni ettepanek

(13) „lepingueelne teave“ – teave, mida tarbija vajab selleks, et võrrelda eri krediidipakkumisi ja teha krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimise otsus kõiki asjaolusid arvesse võttes;

Muudatusettepanek

(13) „lepingueelne teave“ – teave, mida tarbija vajab selleks, et **mõista ja** võrrelda eri krediidipakkumisi ja teha krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimise otsus kõiki asjaolusid arvesse võttes;

Or. en

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 21 – alapunkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ba) krediidiandja või ühisrahastusteenuse osutaja edendab kaupade või teenuste müüki või kaupade või teenuste osutaja kasutab krediidiandja või ühisrahastusteenuse osutaja teenuseid seoses konkreetsete kaupade või teenuste pakkumise lepingu sõlmimise või ettevalmistamisega, või krediidileping või ühisrahastuse laenuandmise teenus on konkreetsete kaupade või teenuste pakkumise lepingus sõnaselgelt kindlaks määratud;

Or. en

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 22

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22) „krediidi ennetähtaegne tagastamine“ – krediidilepingust või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingust tulenevate tarbija kohustuste osaline või täielik täitmine;

(22) „krediidi ennetähtaegne tagastamine“ – krediidilepingust või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingust tulenevate tarbija kohustuste osaline või täielik täitmine **enne krediidilepingus või seoses ühisrahastuse laenuandmise teenusega kokkulepitud viimase makse tegemise kuupäeva**;

Or. en

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 25

Komisjoni ettepanek

(25) „võlanõustamisteenused“ – ***sõltumatute kutseliste ettevõtjate pakutav*** isikupärastatud tehniline, juriidiline või psühholoogiline abi tarbijatele, kellel on või võib tekkida raskusi oma finantskohustuste täitmisel.

Muudatusettepanek

(25) „võlanõustamisteenused“ – isikupärastatud tehniline, juriidiline või psühholoogiline abi, ***mida sõltumatud kutselised ettevõtjad, kes ei ole direktiivi (EL) 2021/2167 artikli 3 punktis 8 määratletud krediidiandjad, kredidivahendajad, ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajad ega krediidihaldajad, pakuvad*** tarbijatele, kellel on või võib tekkida raskusi oma finantskohustuste täitmisel.

Or. en

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et krediidi saamiseks täidetavate tingimustega ei diskrimineerita liidus seaduslikult elavaid tarbijaid kodakondsuse ega elukoha tõttu ega muul Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 21 osutatud alusel, kui need tarbijad taotlevad, sõlmivad või omavad krediidilepingut või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingut liidus.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et krediidi saamiseks täidetavate tingimustega ei diskrimineerita liidus seaduslikult elavaid tarbijaid kodakondsuse ega elukoha tõttu ega muul Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 21 osutatud alusel, kui need tarbijad taotlevad, sõlmivad või omavad krediidilepingut või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingut liidus. ***Seda põhimõtet kohaldatakse ka kõrvalteenuste, sealhulgas vajaduse korral kindlustuslepingute suhtes.***

Or. en

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 a (uus)**

Artikkel 6a

Keskkonnasäästlik laenuandmine

- 1. Liikmesriigid tagavad, et krediidiandjad pakuvad oma portfelli osana tarbijatele soodsatel tingimustel keskkonnasäästlikke tarbijakrediiditooteid.***
- 2. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) korraldab kogu liidus müügiks pakutavate keskkonnasäästlike krediitoodete uuringu. Selle põhjal töötab EBA koos sektori sidusrühmade ja tarbijate esindajatega välja standarditud keskkonnasäästlike tarbijakrediitoodete valiku.***
- 3. Krediidiandjad töötavad oma keskkonnasäästliku laenuandmise põhimõtete ja menetluste kohta välja konkreetset üksikasjad, mis hõlmavad selliste krediitoodete andmist ja järelevalvet.***

Or. en

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Ilma et see piiraks direktiivi 2005/29/EÜ kohaldamist, nõuavad liikmesriigid, et krediidilepinguid ja ühisrahastuse laenuandmise teenuseid käsitlevad reklaam- ja turundusteaded on õiglased, selged ja mitte eksitavad. Keelatud on reklaam- ja turundusteadete sõnastus, mis võib tarbijates tekitada põhjendamatu ootusi seoses krediidi kättesaadavuse või kulukusega.

Muudatusettepanek

Ilma et see piiraks direktiivi 2005/29/EÜ kohaldamist, nõuavad liikmesriigid, et krediidilepinguid ja ühisrahastuse laenuandmise teenuseid käsitlevad reklaam- ja turundusteaded on õiglased, selged ja mitte eksitavad. Keelatud on reklaam- ja turundusteadete sõnastus, mis võib tarbijates tekitada põhjendamatu ootusi seoses krediidi kättesaadavuse või kulukusega ***või juhul, kui see on asjakohane, tarbija poolt makstava***

kogusummaga.

Krediidilepingute reklaam ei tohi olla isikupärastatud. Reklaamida võib ainult standardpakkumisi, kasutamata kasutajaga seotud andmeid, et kohandada neid vastavalt konkreetsele ajale, asjaolule või olukorrale.

Or. en

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 1 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid nõuavad, et krediidilepinguid või ühisrahastuse laenuandmise teenuseid käsitlev reklaam, ***milles osutatakse intressimääradele või arvnäitajatele, mis kajastavad krediidi kulukust tarbijale***, sisaldab käesolevale direktiivile vastavat standardteavet.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid nõuavad, et krediidilepinguid või ühisrahastuse laenuandmise teenuseid käsitlev reklaam sisaldab käesolevale direktiivile vastavat standardteavet.

Or. en

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Seda kohustust ei kohaldata, kui siseriikliku õiguse kohaselt tuleb krediidilepingute või ühisrahastuse laenuandmise teenustega seotud reklaamide puhul välja tuua eelkõige krediidikulukuse aastamäär, mitte intressimäär või mis tahes muud arvnäitajad, mis on seotud krediidi mis tahes kuluga tarbijale esimeses lõigus määratletud tähenduses.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 1 – punkt f a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(fa) silmapaistev ja selgelt nähtav hoiatus, et teavitada tarbijaid sellest, et laenamine maksab raha, kasutades sõnu „hoiatus: raha laenamine maksab raha“;

Or. en

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 1 – punkt f b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(fb) kui tegemist on intressivaba tarbijakrediidi või laenuga, mida laenuperioodi vältel pakutakse teatava ajavahemiku jooksul nullintressiga, selle perioodi jooksul tasumisele kuuluvad trahvid, kui makseid ei tehta õigel ajal, ja intressimäära muudatused pärast intressivaba perioodi lõppu;

Or. en

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 1 – punkt f c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(fc) teave tasumata maksete võimalike tagajärgede kohta, sealhulgas hilinenud maksete eest kohaldatavad intressid või

tasud;

Or. en

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmise ja vajaduse korral muutmise kohta, et sätestada käesoleva artikli esimese lõigu punktis ja osutatud hoiatuse täpne sõnastus, esitusviis ja vorm. Regulaatiivsed tehnilised standardid võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Or. en

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et sätestada esimese lõigu punktis ja osutatud hoiatuse täpne sõnastus, esitusviis ja vorm, mis esitatakse komisjonile hiljemalt [lisada kuupäev]. EBA vaatab läbi ja vajaduse korral töötab välja täiendavad regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud ja esitab need komisjonile esimest korda [lisada kuupäev] ja seejärel iga kahe aasta tagant.

Or. en

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kõigil muudel juhtudel esitatakse esimese lõigu punktides c, f ja fc loetletud teave silmatorkavalt ja suuremas formaadis kui kogu muu teave.

Or. en

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmise ja vajaduse korral muutmise kohta, et sätestada käesoleva artikli kohaselt reklaamis sisalduva standardteabe sisu, vormi ja esitusviisi üksikasjad. Regulaatiivsed tehnilised standardid võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et sätestada käesoleva artikli kohaselt reklaamis sisalduva standardteabe sisu, vormi ja esitusviisi üksikasjad, mis tuleb esitada komisjonile hiljemalt [lisada kuupäev]. EBA vaatab läbi ja vajaduse korral töötab välja täiendavad regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et sätestada käesoleva artikli kohaselt reklaamis sisalduva standardteabe sisu, vorm ja esitusviis, mis esitatakse komisjonile esimest korda [lisada kuupäev] ja seejärel

iga kahe aasta tagant.

Or. en

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Krediidilepingutega seotud reklaamide puhul ei kasutata profiilianalüüsi ja need ei tohi olla isikupärastatud. Reklaamida võib ainult standardpakkumisi.

Or. en

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 3 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3c. Liikmesriigid keelavad selliste tarbijakrediiditoodete reklaamimise, milles

(a) õhutatakse ülemäärastes võlgades tarbijaid taotlema krediiti;

(b) rõhutatakse krediidi saamise lihtsust või kiirust;

(c) märgitakse, et sooduspakkumise tingimuseks on krediidi võtmine;

(d) täpsustatakse, et kehtivate krediidilepingute või andmebaasides registreeritud krediidi mõju krediiditaotluse hindamisele on väike või olematu;

(e) antakse mõista, et tänu krediidilepingutele on võimalik omandada edu, sotsiaalseid saavutusi või erioskusi;

(f) pakutakse krediidi tagasimaksetele rohkem kui kolme kuu pikkust ajapikendust.

Or. en

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid nõuavad, et krediidiandja ning vajaduse korral kredidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja esitab tarbijale lepingueelse teabe, et tarbija saaks võrrelda eri pakkumisi ning teha seega kõiki asjaolusid arvesse võttes otsuse, kas sõlmida krediidileping või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise leping krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja pakutavatel lepingutingimustel; kui see on asjakohane, põhineb kõnealune teave tarbija eelistustel ja tema esitatud teabel. Selline lepingueelne teave tuleb tarbijale esitada vähemalt üks päev enne, kui krediidileping või selle pakkumine või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise leping või pakkumine muutub tarbija suhtes siduvaks.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid nõuavad, et krediidiandja ning vajaduse korral kredidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja esitab tarbijale lepingueelse teabe, et tarbija saaks võrrelda eri pakkumisi ning teha seega kõiki asjaolusid arvesse võttes otsuse, kas sõlmida krediidileping või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise leping krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja pakutavatel lepingutingimustel; kui see on asjakohane, põhineb kõnealune teave tarbija eelistustel ja tema esitatud teabel. Selline lepingueelne teave tuleb tarbijale esitada vähemalt üks päev enne, kui krediidileping või selle pakkumine või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise leping või pakkumine muutub tarbija suhtes siduvaks, ***sealhulgas sidevahendite kasutamise korral.***

Or. en

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid nõuavad, et ***kui esimeses lõigus osutatud lepingueelne teave***

Muudatusettepanek

Liikmesriigid nõuavad, et krediidiandja ning vajaduse korral kredidivahendaja või

esitatakse vähem kui üks päev enne, kui krediidileping või selle pakkumine või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise leping või pakkumine muutub tarbija suhtes siduvaks, edastab krediidiandja ning vajaduse korral krediidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijale paberil või muud püsivat andmekandjat kasutades meeldetuletuse selle kohta, et tarbijal on kooskõlas artikliga 26 võimalus krediidilepingust või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingust taganeda, ning menetluse kohta, mida lepingust taganemiseks järgida tuleb. See meeldetuletus esitatakse tarbijale hiljemalt üks päev pärast krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimist või krediidipakkumise vastuvõtmist.

ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja **edastab** tarbijale paberil või muud püsivat andmekandjat kasutades meeldetuletuse selle kohta, et tarbijal on kooskõlas artikliga 26 võimalus krediidilepingust või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingust taganeda, ning menetluse kohta, mida lepingust taganemiseks järgida tuleb. See meeldetuletus esitatakse tarbijale hiljemalt üks päev pärast krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimist või krediidipakkumise vastuvõtmist.

Or. en

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud lepingueelne teave esitatakse paberil või mõnel muul püsival andmekandjal I lisas esitatud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe kujul. Kogu teabelehel esitatud teave peab olema võrdselt märgatav. Krediidiandja loetakse käesolevas lõikes ja direktiivi 2002/65/EÜ artikli 3 lõigetes 1 ja 2 teabele esitatavad nõuded täitnuks, kui ta on esitanud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud lepingueelne teave esitatakse paberil või mõnel muul püsival andmekandjal I lisas esitatud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe kujul. Kogu teabelehel esitatud teave peab olema võrdselt märgatav. Krediidiandja loetakse käesolevas lõikes ja direktiivi 2002/65/EÜ artikli 3 lõigetes 1 ja 2 teabele esitatavad nõuded täitnuks, kui ta on esitanud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe. **Lepingueelse teabe andmisel pööratakse erilist tähelepanu puuetega inimeste vajadustele.**

Or. en

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 3 – punkt n

Komisjoni ettepanek

(n) hoiatus *seoses* tasumata või hilinenud maksetest tulenevate *tagajärgedega*;

Muudatusettepanek

(n) hoiatus *ja selgitused* tasumata või hilinenud maksetest tulenevate *tagajärgede kohta, sealhulgas nendega seotud kulud*;

Or. en

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 3 – punkt s

Komisjoni ettepanek

(s) tarbija õigus saada vastavalt lõikele 8 *taotluse korral ja* tasuta koopia krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu projektist, tingimusel, et krediidiandja on taotluse saamise ajal valmis sõlmima tarbijaga krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu;

Muudatusettepanek

(s) tarbija õigus saada vastavalt lõikele 8 tasuta koopia krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu projektist, tingimusel, et krediidiandja on taotluse saamise ajal valmis sõlmima tarbijaga krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu;

Or. en

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. *Krediidiandja ja vajaduse korral krediidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja esitab tarbijale koos Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehega Euroopa tarbijakrediidi standardinfo ülevaatelehe, mis on esitatud II lisas ja sisaldab*

Muudatusettepanek

4. *Euroopa* tarbijakrediidi standardinfo *teabelehe alguses tuleks silmatorkavalt esitada alljärgnev lepingueelne teave:*

alljärgnevat lepingueelset teavet:

Or. en

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 4 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

(f) *maksete hilinemisest tulenevad*
kulud.

Muudatusettepanek

(f) *hoiatus ja selgitused tasumata või*
hilinenud maksetest tulenevate
tagajärgede kohta, sealhulgas nendega
seotud kulud;

Or. en

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 4 – punkt f a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(fa) *teave taganemisõiguse kohta.*

Or. en

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 5 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Euroopa tarbijakrediidi standardinfo
teabelehel *ja Euroopa tarbijakrediidi*
standardinfo ülevaatelehel esitatakse teave
on omavahel kooskõlas. See on selgelt
loetav ja selle puhul võetakse arvesse selle
andmekandja tehnilisi piiranguid, mille abil
teave esitatakse. Teave esitatakse

Muudatusettepanek

Euroopa tarbijakrediidi standardinfo
teabelehel esitatakse teave on selgelt loetav
ja selle puhul võetakse arvesse selle
andmekandja tehnilisi piiranguid, mille abil
teave esitatakse. Teave esitatakse
nõuetekohasel ja sobival viisil eri kanalites.

nõuetekohasel ja sobival viisil eri kanalites.

Or. en

Muudatusettepanek 51

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 5 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmise ja vajaduse korral muutmise kohta, et sätestada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe vorm ja esitusviis, kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Or. en

Muudatusettepanek 52

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 5 – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et sätestada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe vorm ja esitusviis, mis esitatakse komisjonile [lisada kuupäev] ja vaadatakse seejärel iga kahe aasta tagant läbi.

Or. en

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 5 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Lisateave, mida krediidiandja võib tarbijale edastada, esitatakse eraldi dokumendis, mis võidakse lisada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehele **või Euroopa tarbijakrediidi standardinfo ülevaatelehele**.

Muudatusettepanek

Lisateave, mida krediidiandja võib tarbijale edastada, esitatakse **selgelt loetavalt ja** eraldi dokumendis, mis võidakse lisada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehele.

Or. en

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Kui teabeedastus toimub direktiivi 2002/65/EÜ artikli 3 lõike 3 kohaselt telefonside kaudu, sisaldab vastavalt nimetatud direktiivi artikli 3 lõike 3 punkti b teisele taandele esitatav finantsteenuse peamiste omaduste kirjeldus erandina lõikest 3 vähemalt käesoleva artikli lõike 3 punktides c, d, e, f ja i osutatud elemente koos krediidikulukuse aastamääraga tüüpilise näite kujul, samuti tarbija makstavat kogusummat.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Or. en

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Kui leping sõlmiti tarbija taotlusel sidevahendi abil, mis ei võimalda edastada teavet kooskõlas käesoleva artikliga, edastab krediidiandja ning vajaduse korral krediidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijale kohe pärast krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimist Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe **ja Euroopa tarbijakrediidi standardinfo ülevaatelehe**.

Muudatusettepanek

7. Kui leping sõlmiti tarbija taotlusel sidevahendi abil, mis ei võimalda edastada teavet kooskõlas käesoleva artikliga, edastab krediidiandja ning vajaduse korral krediidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijale kohe pärast krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimist Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe.

Or. en

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 7 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Igal juhul, kui leping on sõlmitud tarbija taotlusel sidevahendi abil, tuleb leping ja mis tahes muu sellega koos esitatud dokument tarbijale alati esitada vormis, mis võimaldab nende automaatset lugemist ja õiguslikku hindamist, et hinnata nende vastavust käesolevale direktiivile ning ebaõiglasi lepingutingimusi ja isikuandmete kaitset käsitlevale liidu õigusele.

Or. en

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 8**

Komisjoni ettepanek

8. **Tarbija taotlusel esitab krediidiandja** ning vajaduse korral kredidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja **Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe ja Euroopa tarbijakrediidi standardinfo ülevaatelehe** kõrval tarbijale tasuta koopia krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu projektist, tingimusel, et krediidiandja on taotluse saamise ajal valmis sõlmima tarbijaga krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu.

Muudatusettepanek

8. **Krediidiandja** ning vajaduse korral kredidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja **esitab Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe** kõrval tarbijale tasuta koopia krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu projektist, tingimusel, et krediidiandja on taotluse saamise ajal valmis sõlmima tarbijaga krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu. **Krediidipakkumise esitamine kohustab krediidiandjat säilitama oma tingimusi vähemalt 14 päeva jooksul alates kuupäevast, mil tarbija selle kätte sai.**

Or. en

Muudatusettepanek 58

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 10**

Komisjoni ettepanek

10. **Käesolevat artiklit ei kohaldata kaupade tarnijate ja teenuste osutajate suhtes, kes tegutsevad kredidivahendajatena kõrvaltegevusena. Sellega ei piirata krediidiandja või vajaduse korral kredidivahendaja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja kohustust tagada, et tarbija saab kogu käesolevas artiklis osutatud lepingueelse teabe.**

Muudatusettepanek

välja jätud

Or. en

Muudatusettepanek 59

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Krediidiandja ja vajaduse korral kredidivahendaja esitavad tarbijale koos Euroopa tarbijakrediidi teabelehega Euroopa tarbijakrediidi standardinfo ülevaatelehe, mis on esitatud II lisas.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Or. en

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Euroopa tarbijakrediidi teabelehel **ja Euroopa tarbijakrediidi standardinfo ülevaatelehel** esitatakse teave on **omavahel** kooskõlas. See on selgelt loetav ja selle puhul võetakse arvesse selle andmekandja tehnilisi piiranguid, mille abil teave esitatakse. Teave esitatakse nõuetekohasel ja sobival viisil eri kanalites.

Muudatusettepanek

4. Euroopa tarbijakrediidi teabelehel esitatakse teave on kooskõlas. See on selgelt loetav ja selle puhul võetakse arvesse selle andmekandja tehnilisi piiranguid, mille abil teave esitatakse. Teave esitatakse nõuetekohasel ja sobival viisil eri kanalites.

Or. en

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

6. Tarbija taotlusel esitavad krediidiandja ja vajaduse korral kredidivahendaja Euroopa tarbijakrediidi teabelehe **ja Euroopa tarbijakrediidi standardinfo ülevaatelehe** kõrval tarbijale tasuta koopia krediidilepingu projektist, tingimusel, et krediidiandja on taotluse saamise ajal valmis sõlmima tarbijaga krediidilepingu.

Muudatusettepanek

6. Tarbija taotlusel esitavad krediidiandja ja vajaduse korral kredidivahendaja Euroopa tarbijakrediidi teabelehe kõrval tarbijale tasuta koopia krediidilepingu projektist, tingimusel, et krediidiandja on taotluse saamise ajal valmis sõlmima tarbijaga krediidilepingu.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. *Liikmesriigid võivad lõikes 1 osutatud nõuet kohandada seoses sellega, kuidas ja mis ulatuses selgitusi antakse, et võtta arvesse alljärgnevat:*

- (a) *krediidi pakkumise asjaolud;*
- (b) *isik, kellele krediiti pakutakse;*
- (c) *pakutava krediidi liik.*

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid nõuavad, et krediidiandjad, krediidivahendajad ja ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajad teavitavad tarbijaid, kui neile esitatakse *profüülianalüüsil või muul* isikuandmete automatiseeritud töötlemisel põhinev isikupärastatud pakkumine.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid nõuavad, et krediidiandjad, krediidivahendajad ja ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajad *hangivad tarbijate nõusoleku ja* teavitavad tarbijaid, kui neile esitatakse isikuandmete automatiseeritud töötlemisel põhinev isikupärastatud pakkumine.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõik 1 – lõik 1 a (uus)

Ükski selline isikupärastatud pakkumine ei tohi põhineda muul teabel kui artikli 18 lõikes 2 sätestatud tarbija rahalise ja majandusliku olukorraga seotud andmed.

Or. en

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 14 – lõige 4

4. Liikmesriigid võivad lubada, et krediidiandjad või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajad nõuavad tarbijalt krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenusega seoses kindlustuspoliisi olemasolu, võttes arvesse proportsionaalsuse kaalutlusi. Sellistel juhtudel tagavad liikmesriigid, et krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja peab aktsepteerima kindlustuspoliisi, mille on välja andnud muu kui tema eelistatud teenuseosutaja, kui sellise kindlustuspoliisiga pakutav tagatis on samaväärne krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja soovitatud poliisi pakutava tagatisega, ilma tarbijale tehtud krediidipakkumise tingimusi muutmata.

4. Liikmesriigid võivad lubada, et krediidiandjad või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajad nõuavad tarbijalt krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenusega seoses kindlustuspoliisi olemasolu, võttes arvesse proportsionaalsuse kaalutlusi. Sellistel juhtudel tagavad liikmesriigid, et krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja peab aktsepteerima kindlustuspoliisi, mille on välja andnud muu kui tema eelistatud teenuseosutaja, kui sellise kindlustuspoliisiga pakutav tagatis on samaväärne krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja soovitatud poliisi pakutava tagatisega, ilma tarbijale tehtud krediidipakkumise tingimusi muutmata. **Sellistel asjaoludel hoidutakse kindlustuspoliisis piiravate tingimuste kehtestamisest, kui olemasolevate terviseprobleemidega seotud konkreetsed nõuded on täidetud (näiteks „õigus olla unustatud“ kriteeriumid vähktõvest jagusaanute puhul). Liikmesriigid tagavad, et teatavatest haigustest paranenud inimestel on krediidile võrdne juurdepääs.**

Or. en

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid **tagavad, et krediidiandjad, kredidivahendajad ega ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajad ei eelda** tarbijate nõusolekut **vaikevalikute kaudu esitletavate kõrvalteenuste ostuga**. Vaikevalikute hulka kuuluvad eelnevalt märgistatud lahtrid.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid **keelavad krediidiandjatel, kredidivahendajatel ja ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajatel kasutada vaikevalikuid, millest saaks järeldada** tarbijate nõusolekut **tarbijakrediitoodete või kõrvalteenuste ostmiseks**. Vaikevalikute hulka kuuluvad eelnevalt märgistatud lahtrid.

Or. en

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tarbija peab lahtrites osutatavate kõrvalteenuste ostuks nõusoleku andma selge nõusolekut väljendava tegevusega, st tegema vabatahtliku, konkreetse, kõiki asjaolusid arvesse võttes ja ühemõttelise tahteavalduse selle kohta, et ta on nõus lahtrite sisu ja olemusega.

Muudatusettepanek

2. Tarbija peab lahtrites osutatavate **tarbijakrediitoodete või** kõrvalteenuste ostuks nõusoleku andma selge nõusolekut väljendava tegevusega, st tegema vabatahtliku, konkreetse, kõiki asjaolusid arvesse võttes ja ühemõttelise tahteavalduse selle kohta, et ta on nõus lahtrite sisu ja olemusega.

Or. en

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Vaikimist või tegevusetust ei loeta nõusoleku andmiseks.

Or. en

Muudatusettepanek 69

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Krediitvõimelisuse hindamiseks vajalikud andmed ja teave piirduvad järgmisega:

- a) hiljutised maksekonto andmed;***
- b) ajakohased andmed kogu tasumata krediidi ja võimalike võlgnevuste kohta;***
- c) andmed sissetuleku ja hüvitiste kohta;***
- d) korrapärased andmed kulude kohta;***
- e) teave mis tahes teadaolevate eeldatavate tulumuutuste kohta krediidi kestuse jooksul (näiteks tarbija tööhõiveolukorra muutumise tõttu);***
- f) teave mis tahes teadaolevate eeldatavate muutuste kohta seoses kulutustega krediidi kestuse jooksul;***
- g) vajaduse korral laenuvõtja leibkonna koosseis ja vajaduse korral tarbijakrediidilepingu kaasallkirjastaja maksekontod.***

Or. en

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Krediidiandjad, -vahendajad või nende nimel tegutsevad kolmandad isikud ei või krediitvõimelisuse hindamise eesmärgil kooskõlas määruse (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) artikli 9 lõikega 1 nõuda, koguda ega töödelda tarbijateavet ega andmeid, mis ei ole seotud käesoleva lõike lõigus 1a loetletud andmetega. Krediitvõimelisuse hindamiseks ei tohi töödelda ega kasutada andmeid rassilise või etnilise päritolu, poliitiliste vaadete, usuliste või filosoofiliste veendumuste või ametiühingusse kuulumise kohta, terviseandmeid ega andmeid füüsilise isiku seksuaalelu või seksuaalse sättumuse kohta. Lisaks peab kõnealune hinnang tarbija leibkonna eelarve nõuetekohaseks hindamiseks põhinema piisaval teabel. Hinnang ei tohi põhineda lihtsalt tarbija krediidiandmetel (teave varasemate võlgnevuste ja makseviivituste kohta).

Or. en

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmise ja vajaduse korral muutmise kohta, et sätestada käesoleva artikli lõike 2 kohaselt hinnatavatele andmetele piirangud. Regulaatiivsed tehnilised standardid

võetakse vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles sätestatakse piirangud käesoleva artikli lõike 2 kohaselt hinnatavate andmete suhtes, ja esitab need komisjonile [lisatavaks kuupäevaks]. EBA vaatab läbi ja vajaduse korral töötab välja täiendavad regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles sätestatakse käesoleva artikli lõike 2 kohaselt hinnatavate andmete vorm, esitusviis ja piirangud, ja esitab need komisjonile esimest korda [lisatavaks kuupäevaks] ja seejärel iga kahe aasta tagant.

Or. en

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 4 – lõik 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja dokumenteerib asjaomase asjaolu nõuetekohaselt ja lisab hinnangu tarbija tagasimaksevõime kohta. Tarbijale esitatakse realistlik tagasimakseplaan.

Or. en

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 4 – lõik 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et eespool nimetatud sätete rikkumise korral

võetakse võlausaldajad või ühisrahastusteenuse osutajad vastutusele ja nende suhtes kohaldatakse asjakohaseid karistusi. Tarbijatel peab olema juurdepääs proportsionaalsetele ja tõhusatele õiguskaitsevahenditele, sealhulgas neile tekitatud kahju hüvitamisele. Nimetatud õiguskaitsevahendid ei piira muude õiguskaitsevahendite kasutamist, mis tarbijatel on liidu või liikmesriigi õiguse alusel.

Or. en

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 6 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

6. Kui krediivõimelisuse hindamisel kasutatakse profiilianalüüsi või muud isikuandmete automatiseeritud töötlemist, tagavad liikmesriigid, et tarbijal on õigus

Muudatusettepanek

6. Kui krediivõimelisuse hindamisel kasutatakse profiilianalüüsi või muud isikuandmete automatiseeritud **või poolautomaatset** töötlemist, tagavad liikmesriigid, **et krediidiandja või ühisrahastusteenuse osutaja teavitab tarbijat sellest asjaolust ning** et tarbijal on õigus

Or. en

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 6 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) taotleda ja saada krediidiandjalt või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajalt selgeid selgitusi krediivõimelisuse hinnangu kohta, **sealhulgas isikuandmete automatiseeritud**

Muudatusettepanek

(b) taotleda ja saada krediidiandjalt või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajalt selgeid selgitusi krediivõimelisuse hinnangu kohta, **mis vastab tarbija konkreetsele olukorrale,**

töötlemisega seotud loogika ja riskid ning selle olulisus ja mõju otsuse tegemisel;

sealhulgas:

i) isikuandmete automatiseeritud töötlemisega seotud loogika ja riskid ning selle tähtsus ja mõju otsusele;

ii) hindamise käigus töödeldavate andmete kategooriad ja iga kategooria kaal otsuses;

Or. en

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 6 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*ca) saada selgitust otsuse
vaidlustamise korra kohta.*

Or. en

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. Liikmesriigid tagavad, et kui krediiditaotlus lükatakse tagasi, peab krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijat viivitamata teavitama taotluse tagasilükkamisest ja vajaduse korral *sellest*, et krediidivõimelisuse hinnang põhineb andmete automatiseeritud töötlemisel.

7. Liikmesriigid tagavad, et kui krediiditaotlus lükatakse tagasi, peab krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijat viivitamata teavitama taotluse tagasilükkamisest ja *esitama tagasilükkamise põhjenduse paberil või muul püsival andmekandjal*. Vajaduse korral *peab krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja tarbijat viivitamata teavitama asjaolust*, et krediidivõimelisuse hinnang põhineb andmete automatiseeritud töötlemisel, *kaasa arvatud tarbija õigusest*

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Liikmesriigid, kelle õigusaktides on krediidiandjatele või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajatele sätestatud kohustus hinnata tarbija krediivõimelisust asjakohaseid andmebaase kasutades, võivad selle nõude säilitada.

Muudatusettepanek

9. Liikmesriigid, kelle õigusaktides on krediidiandjatele või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutajatele sätestatud kohustus hinnata tarbija krediivõimelisust asjakohaseid andmebaase kasutades, võivad selle nõude säilitada. ***Kõnealune hinnang peab siiski tarbija leibkonna eelarve nõuetekohaseks hindamiseks põhinema piisaval teabel. Hinnang ei tohi põhineda lihtsalt tarbija krediidiandmetel (teave varasemate võlgnevuste ja makseviivituste kohta).***

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

9a. Tähtajatute krediidilepingute või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingute puhul hindab krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja krediivõimelisuse esialgse hinnangu asjakohasust vähemalt iga kahe aasta järel. Tagasimaksegraafikut kohandatakse vastavalt.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Lõikes 1 osutatud andmebaasides säilitatakse teavet **vähemalt tarbijate** võlgnevuste kohta.

Muudatusettepanek

3. Lõikes 1 osutatud andmebaasides säilitatakse **üksnes** teavet **tarbija kõigi** võlgnevuste kohta **krediidi tagasimaksmisel, asjaomase krediidi laadi ja krediidiandja isiku kohta. Andmebaasi pakkujad ei kogu muud teavet.**

Or. en

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

4a. Riiklikud pädevad asutused auditeerivad oma territooriumil kasutatavates andmebaasides sisalduvaid protsesse ja teavet korrapäraselt, et hinnata nende vastavust käesolevale direktiivile.

Or. en

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

4b. Liikmesriigid tagavad, et on kehtestatud tõhusad kaebuste esitamise menetlused ja vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismid, et tarbijatel oleks lihtsam lahendada probleeme, mis

on seotud nende territooriumil kasutatavate andmebaaside toimimise ja sisuga, kaasa arvatud andmebaaside otsingutulemustega.

Or. en

Muudatusettepanek 83

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 4 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4c. Andmebaasi pakkujad kehtestavad menetlused, millega tagatakse, et nende andmebaasides sisalduv teave on ajakohane ja täpne. Liikmesriigid tagavad, et tarbijaid teavitatakse pärast negatiivsete krediidiandmete registreerimist andmebaasis 30 päeva jooksul, teavitades neid võimalusest kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus) kasutada oma õigust andmetega tutvuda, neid parandada, kustutada ja vaidlustada.

Or. en

Muudatusettepanek 84

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidilepingud või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingud koostatakse paberil või mõnel muul püsival andmekandjal ning et kõik lepingupooled saavad krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu koopia.

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidilepingud või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingud koostatakse paberil või mõnel muul püsival andmekandjal ning et kõik lepingupooled saavad krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu koopia. ***Erilist tähelepanu pööratakse sellele, millisel andmekandjal antakse***

puudega inimestele nendega sõlmitud leping.

Or. en

Muudatusettepanek 85

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 2 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

(d) teave uue baasintressimäära kohta on samuti kättesaadav krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja ruumides.

Muudatusettepanek

(d) teave uue baasintressimäära kohta on samuti kättesaadav krediidiandja või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutaja ruumides **ja veebisaidil**.

Or. en

Muudatusettepanek 86

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid nõuavad, et kui krediit on antud arvelduskrediidi vormis, annab krediidiandja tarbijale krediidilepingu kogu kestuse ajal **korrapäraselt** teavet paberil või mõnel muul püsival andmekandjal esitatava konto väljavõttega, mis sisaldab järgmisi üksikasju:

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid nõuavad, et kui krediit on antud arvelduskrediidi vormis, annab krediidiandja tarbijale krediidilepingu kogu kestuse ajal **vähemalt kord kuus** teavet paberil või mõnel muul püsival andmekandjal esitatava konto väljavõttega, mis sisaldab järgmisi üksikasju:

Or. en

Muudatusettepanek 87

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 2 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Kui krediit on antud arvelduskrediidi vormis, nõuavad liikmesriigid, et krediidiandja teavitab tarbijat paberil või muul püsival andmekandjal laenuintressi või tasumisele kuuluvate tasude suurenemisest enne vastava muutuse jõustumist.

Muudatusettepanek

Kui krediit on antud arvelduskrediidi vormis, nõuavad liikmesriigid, et krediidiandja teavitab tarbijat paberil või muul püsival andmekandjal laenuintressi või tasumisele kuuluvate tasude suurenemisest **vähemalt kaks tööpäeva** enne vastava muutuse jõustumist.

Or. en

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 25 – lõige 2 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid nõuavad, et arvelduskonto märkimisväärse ületamise korral, mis vältab kauem kui **üks kuu**, esitab krediidiandja tarbijale paberil või mõnel muul püsival andmekandjal viivitamata kõik järgmised andmed:

Muudatusettepanek

Liikmesriigid nõuavad, et arvelduskonto märkimisväärse ületamise korral, mis vältab kauem kui **kaks nädalat**, esitab krediidiandja tarbijale paberil või mõnel muul püsival andmekandjal viivitamata kõik järgmised andmed:

Or. en

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 25 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Peale selle peab krediidiandja arvelduskonto jäägi sagedase ületamise korral pakkuma tarbijale nõustamisteenuseid, kui need on kättesaadavad, või soovitama talle võlanõustamisteenuseid.

Muudatusettepanek

Peale selle peab krediidiandja arvelduskonto jäägi sagedase ületamise korral pakkuma tarbijale **tasuta** nõustamisteenuseid, kui need on kättesaadavad, või soovitama talle võlanõustamisteenuseid.

Or. en

Muudatusettepanek 90

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 25 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Krediidilimiidi ületamise eest võetavad tasud ei tohi ületada 0,5 % ületatud summast. Krediidandjad tagavad, et tarbijat teavitatakse kõnealustest tasudest vastavalt kõigile käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele.

Or. en

Muudatusettepanek 91

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 26 – lõige 1 – lõik 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Esimeses lõigus osutatud taganemisõigus aegub igal juhul kolm aastat ja 14 kalendripäeva pärast krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuse osutamise lepingu sõlmimist. Taganemisõigus ei lõpe, kui tarbijat ei ole tema taganemisõigusest üldse teavitatud.

Or. en

Muudatusettepanek 92

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 29 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et krediidandja hüvitise arvutamise tingimused on tarbijale läbipaistvad ja arusaadavad juba lepingueelses etapis ning kindlasti

krediidilepingu täitmise ajal.

Or. en

Muudatusettepanek 93

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 30 – lõige 2 – lõik 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Krediidikulukuse aastamäära puhul võetakse arvesse ka mis tahes täiendavate kindlustus- või muude finantstoodete kulusid ja tasusid, mida müüakse koos krediitootega, soovitatakse müüa koos krediitootega või pakutakse müügiks välja koos krediitootega.

Or. en

Muudatusettepanek 94

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 31 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) krediidilepingu või ühisrahastuse laenuandmise teenuste suhtes kohaldatavad intressimäärad;

välja jäetud

Or. en

Muudatusettepanek 95

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 31 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võivad kehtestada täiendavad ülempiirid vaba

2. Liikmesriigid võivad kehtestada täiendavaid ülempiire.

tagasimaksega krediidiinidele.

Or. en

Muudatusettepanek 96

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 31 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid võivad kehtestada keelde või piiranguid seoses konkreetsete tasudega või tasudega, mida kohaldavad võlausaldajad oma liikmesriigis.

Or. en

Muudatusettepanek 97

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 35 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidiandjad ***kohaldaksid asjakohaseid poliitikapõhimõtteid ja menetlusi selle tagamiseks, et enne täitemenetluse alustamist kasutataks sobivatel juhtudel mõistlikku makseraskuste tõttu restruktureerimist. Selliste makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete puhul võetakse muude tegurite hulgas arvesse tarbija asjaolusid ning need võivad muu hulgas hõlmata alljärgnevaid meetmeid:***

1. Liikmesriigid nõuavad, et, krediidiandjad ***kasutaksid enne täitemenetluse alustamist või enne krediidi loovutamist kolmandatele isikutele mõistlikku makseraskuste tõttu restruktureerimist. Selliste makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete puhul võetakse muude tegurite hulgas arvesse tarbija asjaolusid ning need hõlmavad vähemalt üht alljärgnevatest meetmetest:***

Or. en

Muudatusettepanek 98

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 35 – lõige 1 – punkt b – alapunkt iv**

Komisjoni ettepanek

iv) intressimäär *muutmise*;

Muudatusettepanek

iv) intressimäär *vähendamise*;

Or. en

Muudatusettepanek 99

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 35 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Lõike 1 punktis b esitatud võimalike meetmete loetelu ei piira siseriiklike õigusnormide kohaldamist ega kohusta liikmesriike kehtestama oma siseriiklikus õiguses kõiki neid meetmeid.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Or. en

Muudatusettepanek 100

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 35 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid võivad nõuda, et kui krediidiandjal on lubatud määrata kindlaks ja kehtestada tasu, mida küsitakse tarbijalt makseviivituse korral, ei ole see tasu suurem kui on vajalik krediidiandjale makseviivituse tõttu tekkivate kulude hüvitamiseks.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid nõuavad, et kui krediidiandjal on lubatud määrata kindlaks ja kehtestada tasu, mida küsitakse tarbijalt makseviivituse korral, ei ole see tasu suurem kui on vajalik krediidiandjale makseviivituse tõttu tekkivate kulude hüvitamiseks. *Liikmesriigid kehtestavad sellistele tasudele ülempiiri.*

Or. en

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 35 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid võivad lubada krediidiandjatel kehtestada lisatasu, mida tarbija peab makseviivituse korral maksma. Sellisel juhul kehtestavad liikmesriigid selliste tasude ülempiiri.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Or. en

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 36 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et tarbijatele tehakse kättesaadavaks võlanõustamisteenused.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et tarbijatele tehakse kättesaadavaks võlanõustamisteenused. **Kõnealused võlanõustamisteenused on sõltumatud ja neid osutatakse tarbijale tasuta.**

Or. en

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 36 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Võlanõustamisteenuseid osutavad organisatsioonid või üksikisikud peavad end lihtsa menetluse teel registreerima riiklikus pädevas asutuses.

Or. en

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 36 – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmise ja vajaduse korral muutmise kohta, et sätestada tavad, mida võlanõustajad käesoleva artikli lõike 1 kohaselt peavad kasutama, et tagada tarbijatele kvaliteetse võlanõustamise kättesaadavus.

Or. en

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 36 – lõik 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et sätestada tavad, mida võlanõustajad käesoleva artikli lõike 1 kohaselt peavad kasutama, et tagada tarbijatele kvaliteetse võlanõustamise kättesaadavus, ning esitab need komisjonile [lisatavaks kuupäevaks]. EBA vaatab läbi ja vajaduse korral töötab välja täiendavad regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud ja esitab need komisjonile esimest korda [lisatavaks kuupäevaks] ja seejärel iga kahe aasta tagant.

Or. en

Muudatusettepanek 106

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 36 – lõik 1 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmise ja vajaduse korral muutmise kohta, et sätestada kvalifikatsiooni miinimunõuded, mida võlanõustajad peavad täitma, et tagada tarbijatele kvaliteetse võlanõustamise kättesaadavus.

Or. en

Muudatusettepanek 107

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 36 – lõik 1 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et sätestada kvalifikatsiooni miinimunõuded, mida võlanõustajad peavad täitma, et tagada tarbijatele kvaliteetse võlanõustamise kättesaadavus, ning esitab need komisjonile [lisatavaks kuupäevaks]. EBA vaatab läbi ja vajaduse korral töötab välja täiendavad regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud ja esitab need komisjonile esimest korda [lisatavaks kuupäevaks] ja seejärel iga kahe aasta tagant.

Or. en

Muudatusettepanek 108

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 36 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 36a

Võlgade sissenõudmine

Lükkmesrüügid võtavad vastu loetelu meetmetest, mida võlgade sissenõudjatel on seoses võlgade sissenõudmise protsessiga tarbijatega suhtlemisel keelatud kasutada. Selline tegevus kujutab endast ahistamist ning võib olenevalt tavast tuua kaasa hoiatavad trahvid või kriminaalsüüdistuse. Loetelu sisaldab vähemalt järgmist:

- a) tarbija eksitamine, sealhulgas ebakorreksete õiguslike ähvarduste või muu eksitava teabe esitamise kaudu;*
- b) ülemäärase arvu võla maksmist nõudvate kirjade, telefoni- või muude meeldetuletuste saatmine; kaasa arvatud automaatsed sõnumid ja sõnumid, mis luuakse mis tahes tehnoloogia abil, mis toimib ilma inimsekkumiseta;*
- c) varasemate maksete taotletud summast maha arvamata jätmine;*
- d) häbimärgistavate või hirmutavate teadete saatmine;*
- e) ühenduse võtmine muude isikutega kui tarbija, sealhulgas tarbija sugulased, sõbrad, naabrid ja kolleegid;*
- f) ühenduse võtmine tarbijaga sobimatutel aegadel või sobimatutes kohtades, sealhulgas tööajal ja töökohal;*
- g) tarbijatelt tasude ja trahvide nõudmine, mis ületavad otseselt võla haldamisega seotud kulusid.*

Krediidihaldajate poolt tarbijale tehtud telefonikõned salvestatakse süstemaatiliselt, kui tarbija on selleks eelnevalt nõusoleku andnud.

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 39 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Selline teave esitatakse ametliku teate vormis, mis tuleb esitada hiljemalt seitsme päeva jooksul pärast loovutamist vormistava lepingu sõlmimist. Teade esitatakse kirjalikult ning selles esitatakse selgel ja arusaadaval viisil kogu asjakohane teave, sealhulgas:

i) loovutaja nimi ja juriidiline aadress;

ii) õiguste omandaja nimi ja juriidiline aadress;

iii) krediidihaldja nimi ja juriidiline aadress, kui see on asjakohane;

iv) võla õiguslik alus, sealhulgas võimalus tutvuda kõigi dokumentidega, mis tasumisele kuuluvat summat põhjendavad (leping, tagasimaksegraafik jne);

v) tasumisele kuuluva summa jaotus kontojäägina (koos tasumisele kuuluva kogusummaga, sealhulgas põhisumma, intressid, trahvid ja ettenägematud kulud);

vi) võla tagasimaksmine tingimused;

vii) ostuhind ja teave tarbija tagasiostuõiguse kohta, kui see on asjakohane;

viii) pädev järelevalveasutus ja kaebuste esitamise kord.

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 46 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Komisjon hindab hiljemalt 2024. aastal, kas reguleerimine on vajalik, et tagada piisav kaitse tarbijatele, kes võtavad laenu ja investeerivad määruse (EL) 2020/1503 artikli 2 lõike 1 punktis d määratletud ühisrahastamisplatvormide kaudu, kui platvorm ei tegutse krediidiandja või -vahendajana, kuid hõlbustab krediidi andmist krediidiandjatena tegutsevate tarbijate ja projektiomanikena tegutsevate tarbijate vahel, nagu on määratletud määruse (EL) 2020/1503 artikli 2 lõike 1 punktis h.

Or. en

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 46 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Komisjon esitab **lõigetes 1 ja 2 osutatud** hindamise tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule, vajaduse korral koos seadusandliku ettepanekuga.

3. Komisjon esitab hindamise tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule, vajaduse korral koos seadusandliku ettepanekuga.

Or. en

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu direktiiv
II lisa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

[...]

välja jäetud

SELETUSKIRI

Kehtiv tarbijakrediidi direktiiv pärineb 2008. aastast ja krediitoodete turg on alates sellest aastast oluliselt muutunud. Krediidi kättesaadavus tarbijatele ja võimalus saada krediiti vaid paari arvutiklõpsuga on tänu digiüleminekule suurenenud. Toodete ja teenuste, sealhulgas krediitoodete kättesaadavus internetis, on kiirenenud ka COVID-19 pandeemia tõttu. Samas on COVID-19 pandeemia toonud paljudele eurooplastele ja nende peredele kaasa rahalised raskused. Kasvas vajadus tarbijakrediidi järele ja finantseerimisasutused pidid kohanema sellega, et suurenes juba võetud laenude tagasimaksmisega raskustesse sattunud tarbijate arv.

Seetõttu peab raportöör komisjoni ettepanekut tarbijakrediidi direktiivi (edaspidi „direktiiv“) kohta tervitatavaks. Läbivaatamise tulemuseks peaksid olema mõjusad ja tulevikku arvestavad õigusaktid, mis näeksid ette tarbijate parema teavitamise ja kaitse ning looksid Euroopa võlausaldajate jaoks prognoositavama keskkonna.

Kohaldamisala

Raportööril on hea meel, et komisjoni ettepanek hõlmab kohaldamisala laiendamist. Digitaliseerimine on suurendanud küll krediitoodete kättesaadavust, kuid ka selliste uute krediitoodete hulka, mis ei kuulu veel kehtiva direktiivi kohaldamisalasse. Seetõttu väljendab raportöör komisjoni tehtud ettepanekute üle heameelt ja lisab mõned ettepanekud kohaldamisala laiendamiseks. Raporti projekt sisaldab kohaldamisala laiendamist nii rendikui ka liisingulepingutele, sealhulgas väljaostuvõimaluseta liisingulepingutele. Väljaostuvõimaluseta lepingud on sundinud tarbijaid sageli ületarbima ja maksuma kokku summat, mis ületas tublisti liisitud toote väärtuse.

Hea näide krediiditurul esitletavatest uut liiki toodetest on ühisrahastusteenused. Sarnaste tulevikuteenuste hõlmamiseks teeb raportöör ettepaneku võtta kohaldamisalasse ka võimalikud tulevased krediiditeenused. Raportöör on siiski seisukohal, et komisjoni ettepanekus ei käsitleta vastastikuse ühisrahastusega laenuandmise küsimust piisavalt. Seetõttu teeb raportöör ettepaneku, et vastastikune ühisrahastusega laenuandmine ei kuuluks käesoleva direktiivi praegusesse kohaldamisalasse. Komisjon peab kiiresti hindama, kas reguleerimine on vajalik, et tagada piisav kaitse füüsilistele isikutele, kes võtavad laenu ja investeerivad ühisrahastamisplatvormide kaudu, kui platvorm ei tegutse krediidiandja või -vahendajana, kuid hõlbustab krediidi andmist väljaspool oma ametiala, äri- või kutsetegevust krediidiandjana tegutsevate tarbijate ja projektiomanikena tegutsevate tarbijate vahel. Mis tahes tulevase läbivaatamise käigus tuleb kohandada reegleid ja tarbija kui võlgniku ehk nõrgema poole kaitset, kuid teatav kaitse on vajalik ka tarbijale kui krediidiandjale. Seetõttu teeb raportöör ettepaneku, et komisjon vaataks selle direktiivi põhjalikult läbi hiljemalt 2024. aastal, pöörates erilist tähelepanu vastastikusele ühisrahastusega laenuandmisele.

Reklaam

Krediitoodetel võivad olla keerulised ja seetõttu tuleks nende toodete reklaami rangelt reguleerida, et vältida tarbijate (tahtmatut) eksitamist. Raportöör teeb ettepaneku keelata personaalne reklaam ja sätestada kohustus näidata ainult standardpakkumisi. Lisaks tuleks reklaaminõudeid laiendada teabega tasumata jäetud maksete tagajärgede ja/või kulude kohta. Liikmesriigid peaksid ka keelama eksitavad reklaamid, mis pisendavad laenu tagajärgi, võivad põhjustada ülemäärast võlgnevust ja keskenduvad laenu saamise lihtsusele.

Lepingueelne teave

Tarbijate teavitamine enne laenu saamist on äärmiselt oluline. Seetõttu teeb raportöör ettepaneku esitada see teave võimalikult selgelt ilma ülemäärase teabe andmiseta. Selleks teeb ta ettepaneku mitte luua tarbijate jaoks uut vormi, kuidas teave esitatakse, vaid struktureerida ümber olemasolev Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabeleht (SECCI), lisades teabe tasumata jäänud maksete ja taganemisõiguse kohta.

Krediitdivõimelisuse hindamine

Tõhus krediitdivõimelisuse hindamine kaitseb krediidiandjaid laenude tagastamata jätmise eest ja tarbijaid ülemäärase võlgnevuse eest. Krediitdivõimelisuse hindamine on siiski kõige tõhusam juhul, kui hinnatakse ainult tarbija hädavajalikke finantsandmeid. Raportöör nõustub, et sotsiaalmeediast saadud andmeid ei tohiks nendes hinnangutes kunagi kasutada, ning teeb seetõttu ettepaneku objektiivsete finantsandmete loetelu kohta, mida isiku krediitdivõimelisuse hindamiseks kasutada. Mis tahes muud liiki andmete kasutamine, eelkõige andmed tarbija tervise ja tervisliku seisundi või vähktõvega seotud ajaloo kohta, peaks olema keelatud. Euroopas on üle 12 miljoni inimese, kes on vähktõvest paranenud. Laenude või kindlustuse kättesaamatus on vähktõvest paranenute jaoks üks enim tähelepanuta jäetud probleeme. Diskrimineerimise vastu võitlemiseks ja sotsiaalse kaasatuse edendamiseks on vaja õiguslikke meetmeid. Krediidiandjad, ühisrahastuse laenuandmise teenuste pakkujad ja kindlustusandjad ei tohiks vähktõbe põdenud inimeste haiguslugu arvesse võtta. Säte, millega tagatakse teatavatest haigustest paranenud inimestele võrdne juurdepääs krediidile, on juba olemas viies ELi liikmesriigis: Prantsusmaa, Belgia, Luksemburg, Madalmaad ja Portugal. Seda sätet tuleks rakendada kõigis liikmesriikides ja laiendada ka kõrvalteenustele, sealhulgas kindlustuslepingutele. Käesoleva direktiivi läbivaatamine annab võimaluse see ebaõiglus vähktõvest paranenutele ja nende peredele heastada.

Ülempiirid

Euroopa tarbijad on liiga kaua kannatanud põhjendamatu ja isegi ärakasutatavate krediitkulude all, mis mõjutavad kõige enam haavatavaid tarbijaid. Tarbijalaenude kohati ülemääraseid kulusid piiravad krediidi kulukuse aastamäära ja krediidi kogukulu ülempiirid, kaitstes tarbijaid mittetaskukohaste laenude eest. See tava on mitmes ELi liikmesriigis juba levinud. Arvestades, et raportöör on teadlik liikmesriikide erinevast olukorrast ja ülempiiride reguleerimise põhimõtetest, usub ta, et liikmesriikidele tuleb jätta nende poolt valitud ülempiiri protsendimäära või summa osas suur paindlikkus. Samal ajal on vaja anda liikmesriikidele võimalus kehtestada täiendavaid ülempiire, näiteks tasude maksimaalse summa kohta.

Rohelised laenud

Roheliste tarbimislaenude pakkumine on praegu kogu ELis piiratud. Näiteks Portugalis on ülempiir teatavate roheliste laenude (nt taastuvenergiaga seotud eraisiku laenud) puhul muude tarbijakrediititoodetega võrreldes rangem. Rohelistele tarbijalaenudele tuleks kehtestada madalam ülempiir, et tarbijad saaksid oma roheliste projektide elluviimiseks juurdepääsu taskukohasele rahastamisele. Et edendada selliste roheliste projektide arendamist nagu elektrisõidukite ostmise või hoonete energiatõhus renoveerimine, peaksid krediidiandjad pakkuma oma portfelli osana taskukohaseid rohelisi tarbijakrediititooteid ja töötama välja vastavad poliitikameetmed. Raportöör on veendunud, et Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) peaks sel eesmärgil koos tööstusharu sidusrühmade ja tarbijate esindajatega välja töötama rea standarditud keskkonnasäästlikke tarbijakrediititooteid.

Võlgade sissenõudmine

Tarbijate ülemäärase võlgnevuse vältimine peaks olema tarbijate, krediidiandjate ja seadusandjate ühine pingutus. Raportöör teeb seda eesmärki silmas pidades muudatusettepanekud, et vähendada nende isikute koormust, kellel on laenu tagasimaksmisega raskusi. Kui laen lõpeb ikkagi võla sissenõudmisega, suurendaksid võlgade sissenõudmist käsitlevad reeglid protsessi tõhusust ja tarbijasõbralikkust. Seetõttu teeb raportöör ettepaneku lisada uus võlgade sissenõudmist käsitlev artikkel, milles sätestatakse reeglid võlgade sissenõudmise protsessi kohta. Liikmesriigid keelavad mitmed tavad, et vältida tarbijate ahistamist, sest see kahjustab laenu tagasimaksmise eesmärki, halvendab tarbija olukorda ja toob ka ühiskonnale negatiivseid tagajärgi.

LISA: RAPORTÖÖRILE TEAVET ANDNUD ÜKSUSTE JA ISIKUTE LOETELU

Järgnev loetelu on koostatud üksnes vabatahtlikkuse alusel ja raportööri ainuvastutusel. Raportöör sai raporti projekti koostamisel teavet järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
European Telecommunications Network Operators' Association (ETNO)
Direct Selling Europe (DSE)
European Association of Co-operative Banks and AML (EACB)
Finance Watch
European Federation of Insurance Intermediaries (BIPAR)
European Banking Federation (EBF)
European Economic and Social Committee (EESC) (Rapporteur Bogdan Preda)
The European Consumer Organisation (BEUC)
The French Banking Federation (FBF)
World Council of Credit Unions (WOCCU)
American Express
The European Federation of Finance House Associations (Eurofinas)
European Saving Banks Group (ESBG)
Klarna
Right to be forgotten for cancer survivors – European Cancer Patients Coalition (ECPC)